

NÁMSÆTLAN

Klarinett

Tórshavnar
musikkskúli

ÁLMEIN LÝSING AV LJÓÐFØRINUM

Klarinettin hoyrir til træblásara familjuna. Orðið stava frá ítalska orðinum, clarino, sum merkir trompet. Klarinettin var av fyrstan tíð eitt einfalt ljóðføri, kallað skalmeje, og fanst í nógvum ymiskum sniðum og støddum. Munnstykkið líktiskt tí á klarinettini, men tað vóru bert heilt fáir knappar at trýsta á. Ein týskur ljóðføris byggjari, Johann Christoph Denner, gjørði í uml. ár 1700 ein registarknøtt og eftir hetta sá fyrsta klarinettin dagsins ljós. Klarinettin er tað blásiljóðføri sum kann spæla flest nótar, høgur sum lágar, og hon er gjørd úr serliga útvaldum træsløgum, tó er byrjanarljóðføri oftast úr øðrum eftirgjørdum evni. Í munnstykkinum er eitt blað, sum fer at titra, tá blást verður í. Hettar blaðið er rímuliga viðkvæmt, og má tí javnan skiftast út. Bløðini eru oftast gjørd úr bambusrørum, men fáast eisini í plastikki. Blaðið er spent fast í munstykkið við eini klemmu. Tað finnast fleiri støddir av klarinettum, men tann vanliga at brúka er B-klarinettin. Klarinettin verður brúkt í fleiri ymiskum samanspælum, í fólkatónleiki, jazz tónleiki og í klassiskum tónleiki. Til ber at spæla klarinett um 6-8 ára aldur. Frálæran er einkultfrálæra 30 min. um vikuna og orkesturspæl 60 min. um vikuna.

INNSKÚLING - MENNINGARSTIG 1

FRÁLÆRUMÁL

ALMENN FRÁLÆRUMÁL

- næmingurinn hefur grundleggjandi framfærslufærleika.
- luttekur í samanspæli/sangi, og er félagslega fús og virkin.
- lærir við að spæla, kanna, troyta nýggjar leiðir, og hugleiða um það, ið farið er fram.
- kennir grundhugtök innan tónleik.
- venur seg við að framfæra á hóskandi palli.
- er partur af tí livandi mentanarlívinum í nærumhvervinum, og er harvið við til að skapa lívsgleði og félagsamleika.

FRÁLÆRUMÁL TIL LJÓÐFØRIÐ

- Til ljóðfærisbólkarnar að greina

UPPGÁVAN HJÁ LÆRARANUM ER

- menna eitt frálæruumhvervi, har samstarv, uppliving og virksemi verða sett í háseti.
- leggja dent á arbeiðshátt og dugnaskap.
- leggja lunnar undir grundfærleika og tónlistaligar grundtættir.
- vekjur ans og mennir hjáveru.
- er opin fyri breiðum og fjøltáttaðum samstarvi
- er partur af tí livandi mentanarlívinum í nærumhvervinum, og er harvið við til að skapa lívsgleði og félagsamleika.

INNSKÚLING - MENNINGARSTIG 1

VERKLISTI

Lærubøkur dømi:

Føroyskir sangir uttan nótar, Maria Samuelsen/Bjarni Berg

Look, Listen & Learn 1

A new tune a 1

Klarinet-stafet 1

Abacadabra Clarinet

VENJINGAR

TÓNASTIGAR, TRÝ- OG FÝRALJÓMAR, MINKAÐAR OG VÍDKAÐAR LJÓMAR, IMPROVISATIÓN O.A.

Støðið F-dur, G-dur niðureftir

BYRJANARDEILD - MENNINGARSTIG 2

FRÁLÆRUMÁL

ALMENN FRÁLÆRUMÁL

- næmingurinn dugur að handfara ljóðfæri og brúka partar av tí.
- næmingurinn hermir, spælir/syngur lög og rútmur eftir oyranum.
- lurtar eftir, og metur um egnu framfærslu.
- merkir taktina/pulsin í verkinum.
- lesur nótar við að syngja á nótanövnum.
- lesur nótar við að samanbera og finna nótar, ið líkjast.
- spælir einföld lög av nótablaði.
- ger, fyriskipar og skrifar niður síni egnu lög.
- finnur upp á lög út frá tónum, søgum, og huglagi.
- greiðir frá tí, ið eyðkennir góðan spælihátt og góða grundleggjandi tækni.
- venur regluliga og samstarvar við læraran og foreldur/avvarðandi í hesum høpi.
- spælir/syngur tónleik í ymiskum høpi.

FRÁLÆRUMÁL TIL LJÓÐFØRIÐ

- Til ljóðfærisbólkarnar að greina

UPPGÁVAN HJÁ LÆRARANUM ER

- fær næmingin að venja seg við ljóðfærið og tað, ið ljóðfærið megnar.
- leggja dent á arbeiðshátt og dugnaskap.
- leggja lunnar undir grundfærleika og tónlistaligar grundtættir.
- vekjur ans og mennir hjáveru.
- er opin fyri breiðum og fjøltáttaðum samstarvi
- er partur av tí livandi mentanarlívinum í nærumhvørvinum, og er harvið við til að skapa lívsgleði og felgssamleika.

BYRJANARDEILD - MENNINGARSTIG 2

VERKLISTI

Lærubækur dæmi:

Føroyskir sangir uttan nótar, Maria Samuelsen/Bjarni Berg

Look, Listen & Learn 1

A new tune a 1

Klarinet-stafet 1

Abacadabra Clarinet

Trinity Clarinet Pieces Grades 1 & 2

VENJINGAR

TÓNASTIGAR, TRÝ- OG FÝRALJÓMAR, MINKAÐAR OG VÍDKAÐAR LJÓMAR, IMPROVISATIÓIN O.A.

Støðið er á ABRSM 1 og 2 stig. F-dur, G-dur niðureftir

MÍÐDEILD - MENNINGARSTIG 3

FRÁLÆRUMÁL

ALMENN FRÁLÆRUMÁL

- næmingurinn hefur grundleggjandi færleikar á ljóðfæri sínum.
- næmingurinn endurgefur ymisk slög av tónleiki.
- skapar sjálfur út frá ymiskum tónastigum og tónasamljóðum
- lurtar eftir egnum spæli og spælinum hjá øðrum.
- skilir og dugur at brúka tríklangir og tónastigar.
- spælir einföld stykki eftir oyranum.
- lesur, tulkar og nýtir tónleikaástøði og tónleikasøgu í venjing av verkum.
- skrivar og/ella spælir/syngur egin lög.
- spælir eftir oyranum út frá einum tónastiga.

FRÁLÆRUMÁL TIL LJÓÐFØRIÐ

- Til ljóðfærisbólkarar at greina

UPPGÁVAN HJÁ LÆRARANUM ER

- byggir víðari á teir færleikar, sum næmingurinn longu hefur oagnað sær.
- leggur stóran dent á spæligleði og færleika.
- leggur til rættis soleiðis at næmingurinn fær roynt seg í ymiskum samanspæli.
- leggur lunnar undir góðan tekniskan færleika og kropsliga tilvitan.
- mennir tónhoyrn og tónalæru í venjing og framfærslu.
- leggur dent á tað, ið næmingurinn skapar og spælir eftir oyranum.
- mennir grundleggjandi vitan um tónleik.

MÍÐDEILD - MENNINGARSTIG 3

VERKLISTI

Lærubækur dæmi:

Look, Listen & Learn 2

Trinity Clarinet Pieces Grades 3, 4, & 5

A new tune a 2

Klarinet-stafet 2

L'apprenti Clarinettiste 2 - Sylvie Hue

Lustucre pour la Clarinette 2 - Franck René

Scales and Arpeggios up to 3 sharps and 3 flats

VENJINGAR

TÓNASTIGAR, TRÝ- OG FÝRALJÓMAR, MINKAÐAR OG VÍÐKAÐAR LJÓMAR, IMPROVISATIÓN O.A.

Stöðið er á ABRSM 3-5 stig

HÁDEILD - MENNINGARSTIG 4

FRÁLÆRUMÁL

ALMENN FRÁLÆRUMÁL

- næmingurinn hefur framkomnar færleikar á eignum ljóðfæri.
- er færur fyri at kaga djúpt, og spæla tónleik á sjálvstöðugan og persónligan hátt.
- spælir nógv ymisk verk.
- hefur góða tónahoyrn.
- nýtir ástøði í tónleikaframfærsluni.
- dugir væl at nýta tónlistalig frøðiheiti.
- hefur nógv royndir á palli.
- hefur spælt í bólkum av ymiskum slag.
- megnar at framføra krevjandi venjingar og tónaverk.
- ger sær dælt av ymiskum upphitingar- og hugsavningarháttum.
- er góð fyrimynd fyri aðrar næmingar.
- fyrireikar seg við lít bæði til upptøkuroyndir og víðari útbúgving.
- hefur tamarhald á og kunneika til grundleggjandi tækni á sínum egna ljóðfæri.
- venur á ymiskan hátt og hefur stíðil, í dagliga arbeiðinum.
- framførir javnan.
- leggur framfærslu til rættis, og velur verkini í samstarvi við læraran.

FRÁLÆRUMÁL TIL LJÓÐFÆRIÐ

- Til ljóðfærisbólkarar at greina

UPPGÁVAN HJÁ LÆRARANUM ER

- leggja eina menningarætlan, ið er á høgum fakligum og tónlistaligum støði.
- eggja til sjálvstöðugan arbeiðshátt.
- vera færur fyri at síggja menningarmøguleikar, kveikja og geva íblástur.
- birta upp undir tónlistaligt tilvit.
- fáa næmingin at vera tilvitaðan um at seta sær stutt- og langtíðar mál.
- leggja til rættis fjølbroytt samspæl, og geva næminginum drúgvur royndir á palli.
- meta um bæði tilgongd og tilfar saman við næminginum.
- leggja dent á gott samstarv millum heim, musikkskúla, lærara og næming.

HÁDEILD - MENNINGARSTIG 4

VERKLISTI

Lærubækur dæmi:

Look, Listen & Learn 3

A new tune a 2

Klarinet-stafet 2

L'apprenti Clarinettiste 2 - Sylvie Hue

Lustre pour la Clarinette 2 - Franck René

Trinity Clarinet Pieces Grades 4, 5, & 6

Scales and Arpeggios up to 4 sharps and 4 flats

VENJINGAR

TÓNASTIGAR, TRÝ- OG FÝRALJÓMAR, MINKAÐAR OG VÍÐKAÐAR LJÓMAR, IMPROVISATIÓN O.A.

Stöðið er á ABRSM 4-6 stig

FRAMKOMIN DEILD - MENNINGARSTIG 5

FRÁLÆRUMÁL

ALMENN FRÁLÆRUMÁL

- næmingurinn hefur framkomnar færleikar á eignum ljóðfæri.
- er færur fyrir at kaga djúpt, og spæla tónleik á sjálvstöðugan og persónligan hátt.
- spælir nógv ymisk verk.
- hefur góða tónahoyrn.
- nýtir ástæði í tónleikaframfærsluni.
- dugir væl at nýta tónlistalig fræðiheiti.
- hefur nógvær royndir á palli.
- hefur spælt í bólkum av ymiskum slag.
- megnar at framfæra krevjandi venjingar og tónaverk.
- ger sæl dælt av ymiskum upphitingar- og hugsavningararháttum.
- er góð fyrimynd fyrir aðrar næmingar.
- fyrireikar seg við lít bæði til upptökuroyndir og víðari útbúgving.

FRÁLÆRUMÁL TIL LJÓÐFÆRIÐ

- Til ljóðfærisbólkarnar at greina

UPPGÁVAN HJÁ LÆRARANUM ER

- leggja eina menningarætlan, ið er á høgum fakligum og tónlistaligum stæði.
- eggja til sjálvstöðugan arbeiðshátt.
- vera færur fyrir at síggja menningarmøguleikar, kveikja og geva íblástur.
- birta upp undir tónlistaligt tilvit.
- fáa næmingin at vera tilvitaðan um at seta sær stutt- og langtíðar mál.
- leggja til rættis fjølbroytt samspæl, og geva næminginum drúgvær royndir á palli.
- meta um bæði tilgongd og tilfar saman við næminginum.
- leggja dent á gott samstarv millum heim, musikkskúla, lærara og næming.

FRAMKOMIN DEILD - MENNINGARSTIG 5

VERKLISTI

Lærubækur dæmi:

The Clarinet - Thurston

Passage studies- Thurston

Rose etydes

Performance Studies - Walter Boeykens

Popular Romantic Themes - Walter Boeykens

Klarinetten studio - Jenő Takács

10 kleine Übungen - Rudolf Jettel

Trinity Clarinet Pieces Grades 6,7, & 8

Scales & Arpeggios in all keys

Clarinet series - Jack Brymer

VENJINGAR

TÓNASTIGAR, TRÝ- OG FÝRALJÓMAR, MINKAÐAR OG VÍÐKAÐAR LJÓMAR, IMPROVISATIÓÐ O.A.

Stöð ið er ABRSM 6-8 stig